

A könyvkereskedőnél

Dr. Noha hétköznapijai

Eörsi István

tárcanovellái hetente jelennek meg mellékletünkben.

Dr. Noha 1981 tavaszán, amikor először járt New Yorkban, meglátogatta észak-manhattani boltjában a híres-nevezetes magyar könyvkereskedőt. Ez ősz hajú, kedves öregúr volt, felesége pedig ősz hajú, kedves öregasszony. A telefonba nem „hello”-t mondott, hanem szép magyaros „halló”-t. Ha a hívó fél véletlenül nem magyar volt, akkor átadta a kagylót a fiának vagy a menyének. Tíz éve élt emigránsként New Yorkban. Főként magyar nyelvű magyar könyveket árult. Angolul csak a klasszikus nemzeti költők közül tárolt néhányat, a szokásos pocsék fordításokban. Árult ezenkívül lemezeket is:

népzene, csárdásokat, magyaros szórakoztató muzsikát és a magyar klasszikusok kompozícióit.

A könyvkereskedő régi ismerőseként fogadta dr. Nohát. Hallott róla, hogy itt van, Manhattanben, és már hiányolta is. Őhöz a magyar látogatók az első napokban be szoktak nézni, mert ez a bolt egy darab Magyarország, kiszakadva az anyatestből, és mégis őrizve annak ősi melegét. Dr. Noha nevével találkozott már, hallotta, hogy szívesen rakoncátlankodik odahaza – csak így tovább, biztatta, de azért óvatosan! „Nincs több mártírra szükségünk” – mondta nyomatékosan, és

beinvitálta látogatóját a bolt mögötti hátsó szobába. Felesége is felbukkant teával és egy tálca teasüteménnyel. Dr. Noha megkérdezte, hogy megvásárolhatná-e Pilinszky János verseit Ted Hughes kitűnő fordításában. A házigazda megrázta fejét. „Élő költőt csak eredetiben tartunk – mondta. – Tanuljanak meg ezek a fránya jenkik magyarul!” Mindhárman nevettek.

„Mit tartasz a legfontosabb újdonságnak a magyar könyvpiaccon?” – kérdezte tegeződőre fordítva a szót a házigazda. Dr. Noha tűnődött, majd ezt felelte: „Nemsokára kapható lesz Ady teljes publicisztikai életműve. A jövő év-

ben megjelenik a kritikai kiadás utolsó, tizenegyedik kötete.” „Nahát – mondta a könyvkereskedő –, ez valóban örömdetes hír. Ha nem hamisítják meg a szövegeket, akkor most országvilág láthatja majd, amit én mindig is tudtam: hogy Ady egy rendes, becsületes magyar antiszemita volt.” Dr. Noha lesütötte szemét, és észrevette, hogy az asszony a férje lábát rugdalja az asztal alatt. Villámgyorsan lekuporodott, felhajtotta a terítőt, és bedugta alá a fejét. Fél perc múlva felbukkant újra, vett egy süteményt, és visszaült a székre. A házaspár némán és koncentráltan kavargatta teáját.